

BERCK IN NEDERLAND

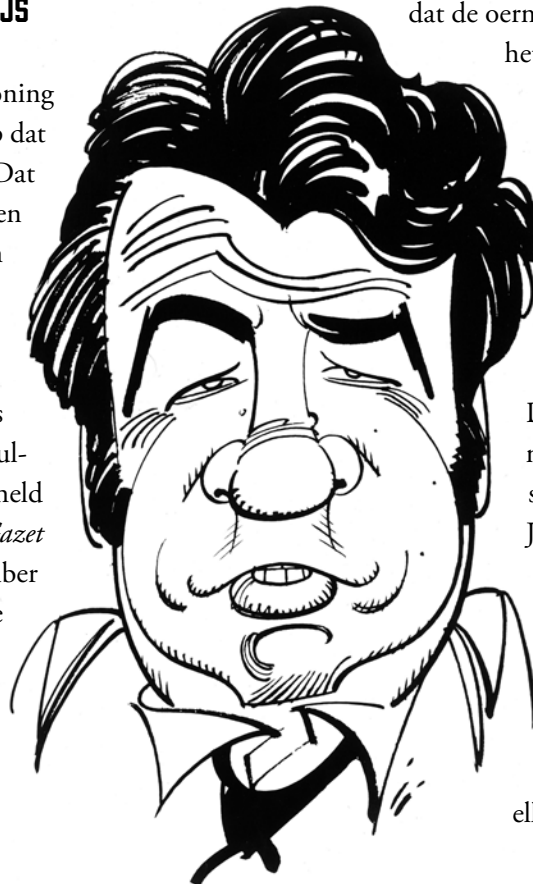
BERCK WIMPELT EEN AANBOD VAN WILLY VANDERSTEEN AF OM VOOR STUDIO VANDERSTEEN TE WERKEN. IN PLAATS DAARVAN WERKT HIJ MET LOMBOK EEN EIGEN KRANTENSTRIPREEKS UIT. EXTRA ROEM BLIJFT UIT EN DE SAMENWERKING MET SCENARIST DANIËL JANSSENS LOOPT SPAAK. NEDERLAND BLIJKT ECHTER EEN NIEUW WINGEWEST TE ZIJN. HIJ LANCEERT ER ACHTEREENVOLGENS *DE DONDERPADJES*, OOK WEER MET SCENARISTENGEDOE, EN *LOWIETJE*. VOOR DEZE LAATSTE LEVERT EEN OUDE BEKENDE ANONIEM SCHRIJFWERK. *LOWIETJE* IS NA *SAMMY* DE TWEEDE REEKS WAARVOOR BERCK SAMENWERKT MET RAOUL CAUVIN.

door Joris De Smet

De peetvader van de Vlaamse strip, Willy Vandersteen, nodigt je uit om zijn studio te verwoegen. Kriebelt het in de buik bij die gedachte? Voor heel veel beginnende en zelfs goed gevestigde Vlaamse striptekenaars in de jaren 1970 en 1980 is dat bijna een doel op zich. Berck valt die bijzondere eer in 1968 te beurt, maar wat denk je? Jawel, hij bedankt voor de job. Hij wil genoeg variatie in zijn werk houden en voldoende afwisselen tussen reeksen, wat hij in een functie bij Studio Vandersteen als onwaarschijnlijk beschouwt. Bovendien is Berck een man van de weekbladen.

NEANDERTHALER OP IJS WORDT KRANTENHELD

Het slavenritme van en de verloning voor de dagbladstrip ziet hij op dat moment al niet meer zitten. Dat stopt hem toch niet om op eigen houtje een eerste en meteen laatste experiment met een dagbladstrip te wagen. Terwijl Studio Arle en daarna Studio Berck nog vrolijk de pagina's van de Averbode-publicaties vullen, maakt de nieuwe stripheld Lombok zijn opwachting in *Gazet van Antwerpen*. Op 9 september 1969 krijgen de lezers van die krant met een overdaad aan uitroeptekens de aanmoediging "Knip vanaf morgen uw eerste Lombok-strip uit!!!" Ook *Antwerpse Post*, een huis-

aan-huisblad dat wekelijks gratis in de bus zat, en een lokaal Leuvens reclameblad pikken de strip op. Over de taalgrens wordt de strip gepubliceerd in *Jeunesse*, de jeugdbijlage van de krant *Le Soir*, en in het maandelijks verschijnende stripblad *Samedi-Jeunesse*.

Lombok is een goedaardige, maar beresterke Neanderthaler die in ons tijdvak terecht komt nadat Vasil Vasilovitch Gurdjeff hem perfect bewaard ingevroren in het ijs vindt. Gurdjeff, een zelfverklaard wetenschapper en alchemist van twijfelachtig allooï, slaagt erin Lombok te ontdooien. Het is echter dankzij de verdienste van zijn kat Kazimir dat de oermens weer tot leven komt. Als

het beest met kriebelende tong aan Lomboks voeten likt, houdt de prehistorische reus zijn coma niet langer vol. Hij ontwaakt en heeft daarna een vreemd, niet aflatend verlangen naar dezelfde melk waar ook kat Kazimir verzot op is.

De Vlaamse striplezer ziet meteen de overeenkomst tussen Lombok en Vandersteens Jerom, die een paar decennia eerder een toch wel heel gelijkaardige verschijning maakt in het *Suske en Wiske*-album *De Dolle Musketiers*. Dat klinkt wat als afkijken, maar alles bij elkaar is het idee niet eens zo

Karikatuur van Berck door Jamic, het pseudoniem van Jacques Michel (1933-2006). Jamic werkte als letteraar voor Dupuis om onder meer de Nederlandstalige teksten in stripverhalen te plaatsen. Hij was ook werkzaam als lay-outer, illustrator en striptekenaar voor de publicaties van Dupuis. Vanaf 1969 ontwikkelde hij zich ook als karikaturist.

DUIKVLUCHT

RAOUL CAUVIN GEBRUIKT DE ZESTIGSTE VERJAARDAG VAN DE BEURSCRASH VAN WALL STREET OM EEN VERHAAL OVER BELEGGERSWAANZIN TE VERTELLEN. OOK JACK VERLIEST ZIJN SPAARCENTEN. ANDEREN BETALEN EEN HOGERE TOL EN ZIEN HET LEVEN NIET MEER ZITTEN. NIET ALLEEN DE BEURS CRASHT, OOK BELEGGERS EN AANDEELHOUDERS NEMEN EEN DUIKVLUCHT. LETTERLIJK!

door David Steenhuyse

Enkele krantenkoppen op donderdag 24 en vrijdag 25 oktober 1929.

Voor *Crash in Wall Street* slaat Raoul Cauvin een authentieke bladzijde beursgeschiedenis open die tijdens de voorpublicatie van het verhaal in 1989 zo'n zestig jaar geleden in New York wordt geschreven. Het verhaal staat stil bij de verjaardag van de grootste financiële crisis van de twintigste eeuw.

Na de beruchte Zwarte Donderdag van 24 oktober 1929 worden miljoenen aandelen te koop aangeboden in de Amerikaanse financiële tempel, de beurs van Wall Street. De waarde van de aandelen keldert en meer dan vijftien miljard dollar verdampst in minder dan een maand tijd, wat wereldwijd drama's en faillissementen veroorzaakt. Ook de onvoorzichtige Jack Attaway verliest zijn schamele spaargeld in dit financiële debacle. Sammy kiest eieren voor zijn geld en stapt niet mee in de waanzin van snel geldgewin van hun nieuwe klant: de steenrijke belegger Gilles Palance. Hij weet met zijn geld geen raad en huurt de lijfwachten enkel in omdat dat nu eenmaal in is onder zijn rijke collega's.

IT'S RAINING INVESTORS

Cauvin gebruikt de historische gebeurtenis van de beurscrash alleen als achtergrond. Rond dit ernstige onderwerp, dat zich blijkbaar weinig leent voor fantasie, construeert hij een tot het uiterst gedreven plot vol parodie. Het regent zelfmoordenaars die zich van de bovenste verdiepingen van wolkenkrabbers storten. Cauvin overdrijft deze plensbui schromelijk. Hoewel het instorten van de aandelenmarkt in 1929 persoonlijke drama's veroorzaakt, is de golf van zelfmoordenaars een stadslegende. In deze historische periode vallen niet meer zelfdodingen te noteren dan in dezelfde periodes in vorige jaren. Met vertraging,

in de maanden en zelfs jaren na de beurscrash, beroven klerken in de financiële sector tot hooggeplaatste beleggers zich daadwerkelijk van het leven, maar dit gaat ook gepaard met The Great Depression, de lange periode tussen 1929 en 1939 die vele mensen wereldwijd in armoede stort en waarbij het aantal zelfdodingen stijgt. In 1932, het hoogtepunt van de economische crisis, sterven volgens Amerikaanse statistieken 21,3 mensen aan zelfdoding per honderdduizend inwoners van de VS. In 1929 is dit nog 17 mensen. De schuldeisers van de geruïneerde miljardair Palance verdringen elkaar met de ijdele hoop hun centen terug te zien of om wraak te nemen. Hij ontsnapt de jacht door ingrijpende keuzes. Hij had ook geduldig kunnen wachten, want *what goes up, must go down...* en omgekeerd. Het eeuwige roulettespel dat de aandelenmarkt is, draait uiteindelijk weer in het voordeel van gelukkige insiders totdat de volgende grote crisis het systeem aan het wankelen brengt.

In oktober 1987 is er opnieuw sprake van zo'n drastische terugval. In de Verenigde Staten daalt de Dow Jones-index van toonaangevende aandelen met meer dan dertig procent in vijf dagen. Ook internationaal verspreidt de crash zich. Op de markten van Tokio, Londen, Frankfurt en Parijs worden scherpe dalingen genoteerd. Twee opeenvolgende zwarte maandagen, op 19 en 26 oktober 1987, schokken het economische systeem. De wereld denkt dat ze de nachtmerrie van het begin van de jaren 1930 opnieuw beleeft. Krachtig ingrijpen door de centrale banken stabiliseert de dollar echter en vermindert de gevolgen van deze nieuwe crash aanzienlijk. Het herstel komt langzaam op gang. Cauvin roept zowel het verleden als het heden op in hetzelfde verhaal, waarvan de titel doet denken aan de duikvlucht van geruïneerde miljonnairs die zichzelf van gebouwen afgooien.

Geraadpleegde bronnen:

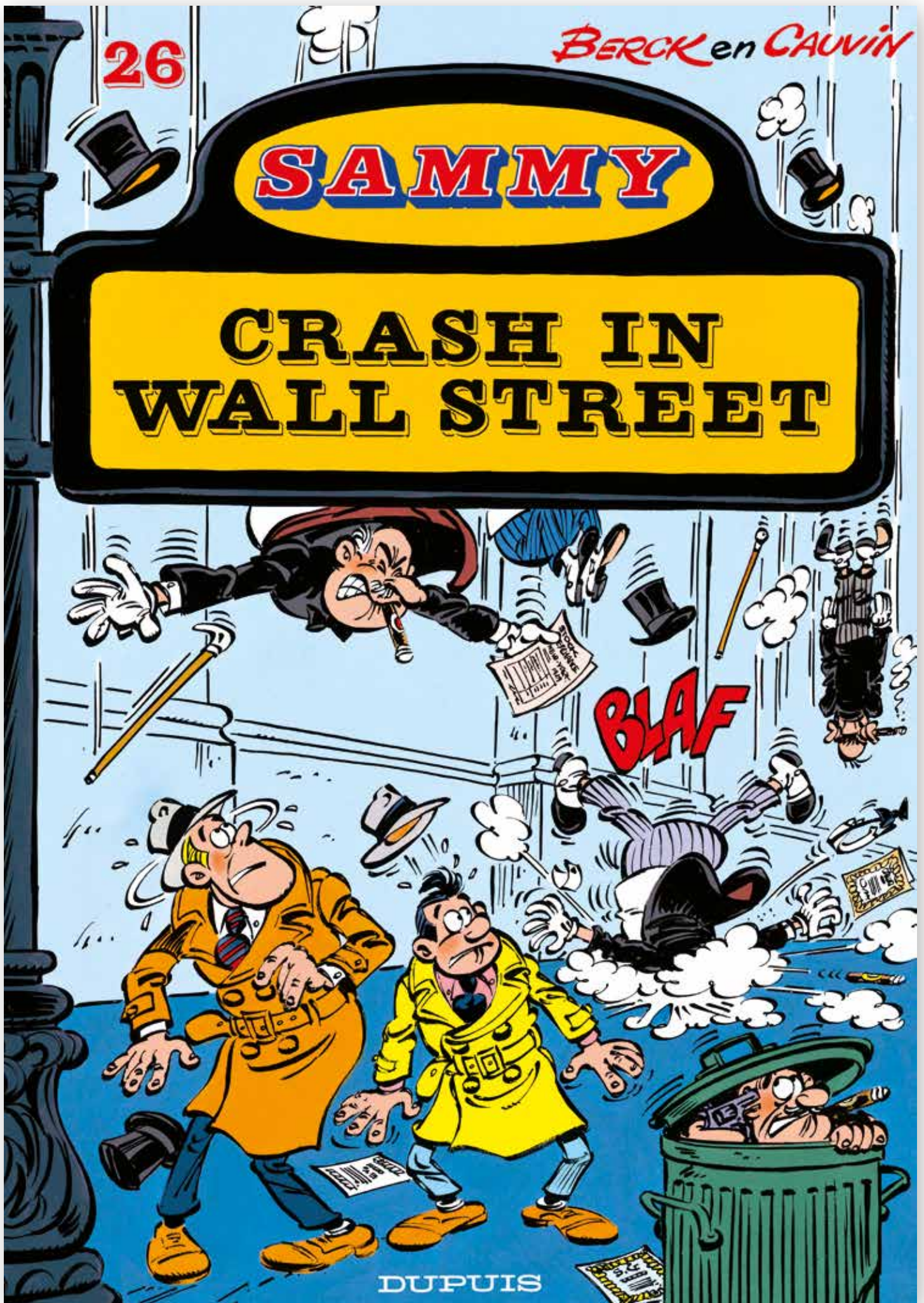
- Tout Sammy 9: Les Gorilles aux Abois (Thierry Martens, Dupuis, 1997)
- 1929 Stock Market Crash: Did Panicked Investors Really Jump From Windows? (Christopher Klein, www.history.com, 7 maart 2019)

26

BERCK en CAUVIN

SAMMY

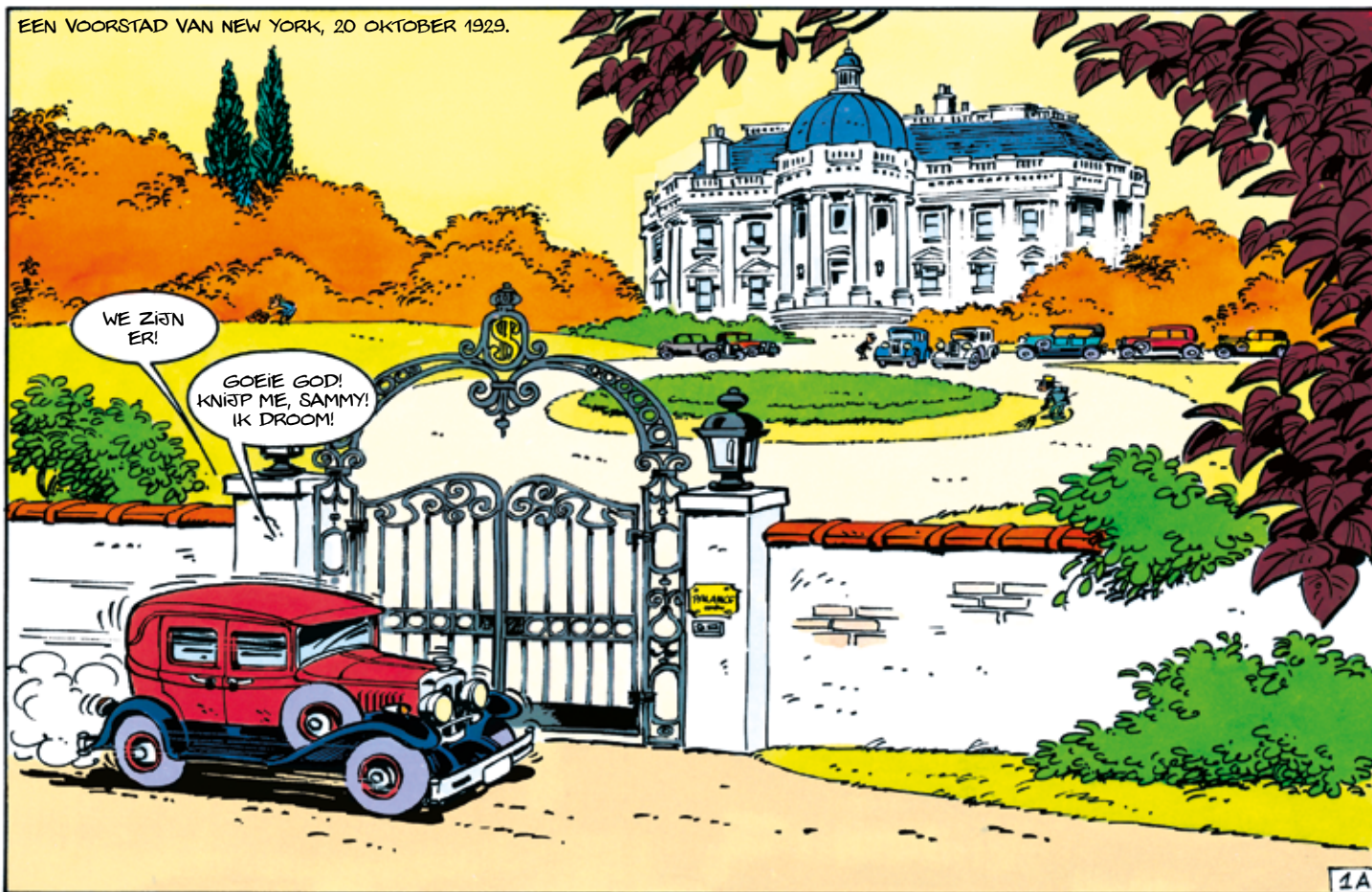
**CRASH IN
WALL STREET**

DUPUIS

In 1976 vervaardigt Dupuis voor winkeliers zestien minidisplays met alle populaire helden uit het weekblad *Robbedoes*. Deze Sammy is er een van.

WE ZIJN ER!

GOEIE GOD! KNIP ME, SAMMY! IK DROOM!

DIE VENT HEEFT ZEKER HET GEHEIM VAN DE STEEN DER WIJZEN ONTDEKT ALS HIJ ZICH ZO'N KASTEEL KAN VEROORLOVEN.

JEP! EN TOCH IS-IE VAST NIET GELUKKIG, GELOOF MIJ MAAR, KLEINTJE.

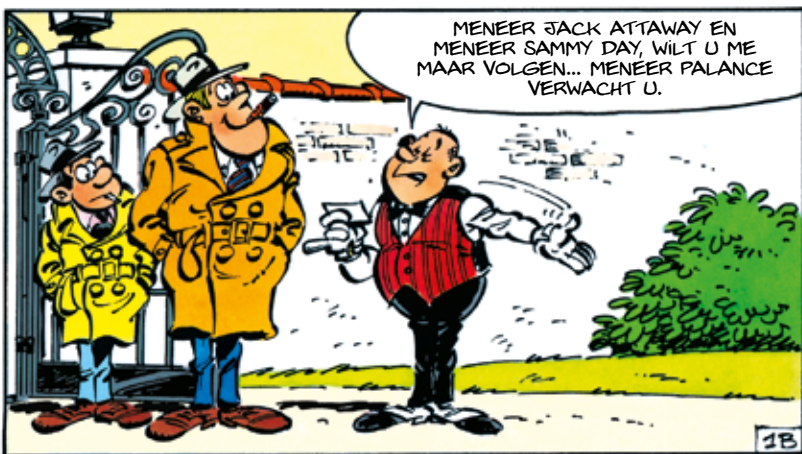
WAAROM DENKT U DAT, BAAS?

IEDEREEN IS NATUURLIJK JALOERS OP ZIJN FORTUIN! WAARSCHIJNLIJK IS Z'N LEVEN VOORTDUREND IN GEVAAR...

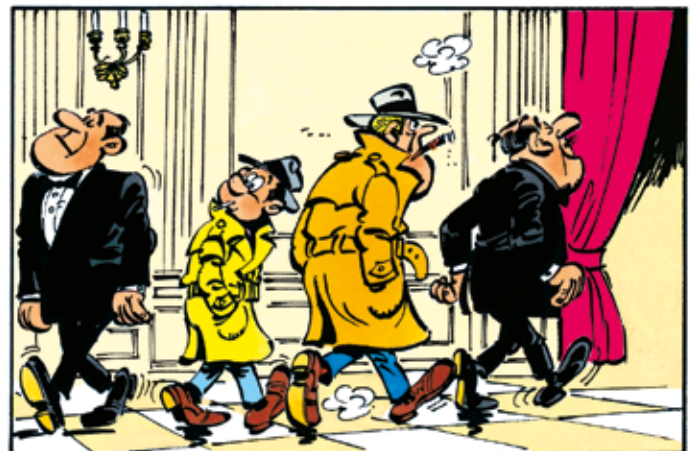
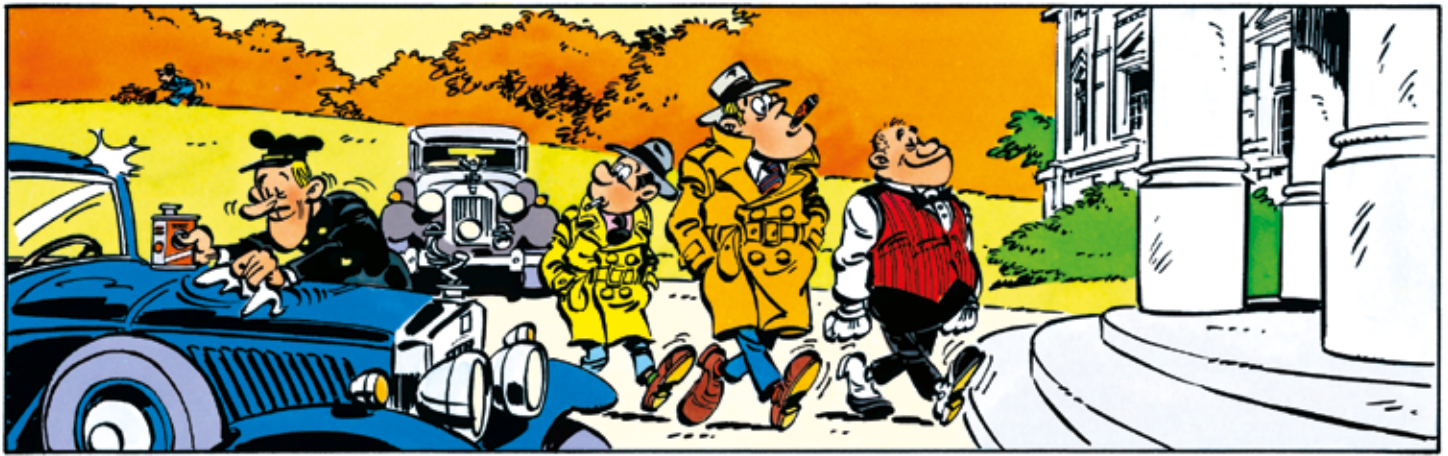

... WAAROM DENK JE ANDERS DAT HIJ ONZE HULP HEEFT INGEROEPEN?...

JA, DAT KLINKT LOGISCH.

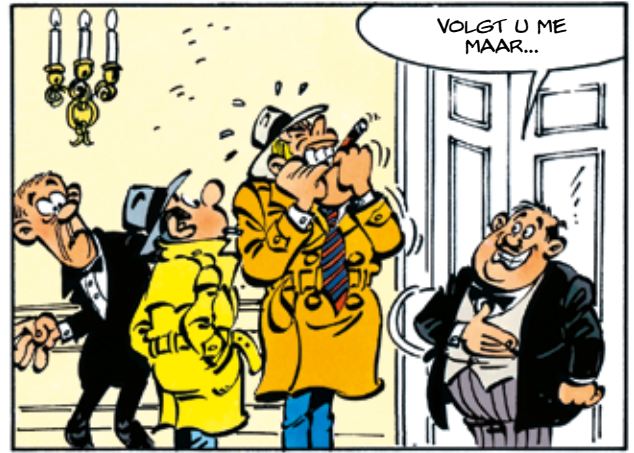

MENEER JACK ATTAWAY EN MENEER SAMMY DAY, WILT U ME MAAR VOLGEN... MENEER PALANCE VERWACHT U.

WAT IS ER, JOHN?
DEZE HEREN
Zouden graag
meneer willen
spreken.

VOLGT U ME
MAAR...

NU HEB IK ER
GENOEG VAN!

WAT DOET
U NU?

IK HEB ER GENOEG VAN STEEDS NAAR
HET ACHTERWERK VAN DIE BEDIENDEN TE
MOETEN KIJKEN! ALS DE HEER PALANCE
ME WERKELIJK WIL SPREKEN,
KOMT-IE MAAR HIER. ZEG 'M
DAT MAAR, EN GAUW
EEN BEETJE!

MAAR...
IK BEN MENEER
PALANCE!

3A

EVEN LATER...

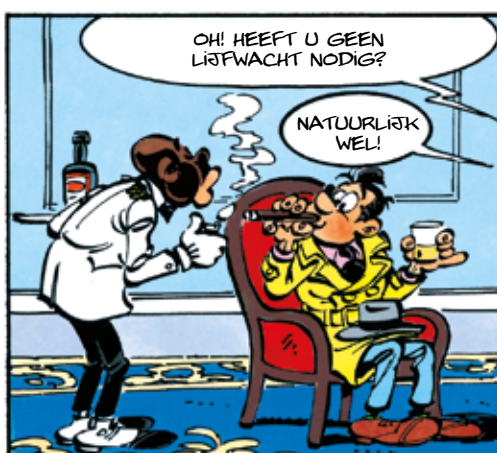
IK... AHM... IK HOOP
DAT U ME WILT
VERONTSCHULDIGEN.
IK... WIST HET ECHT
NIET...

WE PRATEN ER NIET
MEER OVER. NEEM EEN
SIGAAR, EEN GLAS
BOURBON EN LATEN WE
TER ZAKE KOMEN.

NATUURLIJK, MENEER
PALANCE! IK VERONDER-
STEL DAT U ONZE HULP
HEBT INGEROEPEN
OMDAT UW LEVEN IN
GEVAAR IS...

MIJN LEVEN?
HELEMAAL
NIET.

OH! HEEFT U GEEN
LIJFWACHT NODIG?

NATUURLIJK
WEL!

DAN BEGRIJP
IK HET NIET
HELEMAAL...

WEET U, IN ONS MILIEU
IS HET ERG "IN" OM ER
EEN LIJFWACHT OP NA
TE HOUDEN DUS DACT IK,
WAAROM IK OOK NIET?

3B

